

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
ЧАНГА-ЧУНГА
ТУРСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА

chitanka.info

Живели някога двама братя. По-големият бил човек саможив. Той събрал голямо имане, но нямал край себе си нито дете, нито коте. Окото му било все в парата и хората не го обичали, защото нямал милостиво сърце и пет пари не давал за сиромасите. А по-малкият брат никак не можел да свърже двата края. Къщата му била пълна с многолюдна челяд. Децата му ходели недохранени и дрипави.

Веднъж бедният брат отишъл при богатия и му казал:

— Моите деца вкъщи гладуват. Ти имаш пълна житница. Ще те моля да ми отмериш крина-две жито да си отхраня рожбите до лятото. Щом настъпи лятото, с житото от първите снопи ще ти върна заема. Може ли?

— Не може — отвърнал богатият. — Аз ако бях си раздавал имането на сиромасите, досега щях да стана последен бедняк. Не ти вярвам, че ще смогнеш да ми върнеш житото, ами се махай от очите ми!

— При кого да ида? — поклатил глава малкият. — Дойдох при тебе за помощ, защото си ми брат.

— Брат не брат — нямам жито за тебе. Върви по света да си търсиш късмета.

Нагъжил се малкият брат, влязъл вкъщи, откачил от един гвоздей празната торбичка и тръгнал.

— Къде отиваш? — попитала го жена му.

— Да си търся късмета.

— А кога ще се върнеш?

— Щом го намеря, тука съм — отвърнал пътникът и кривнал към гората.

Вървял що вървял, стигнал до един кръстопът. Отишъл наляво по една затънтена пътека. Навлязъл в зашумената гора. По едно време стигнал до едно дърво — цялото изкорубено. На десетина разкрача от дървото се издигала непристъпна канара. Седнал на тревата под сенчестото дърво да си почине. Било надвечер. Не щеш ли — надолу по пътеката се чули човешки гласове.

— Хора идат насам — си рекъл малкият брат, — може да не са добри хора, по-хубаво да се скрия някъде. — И се озърнал. Видял хралупата на старото дърво и се скрил в нея. Подир малко — един след друг — пристигнали четиридесет души на коне, с дисаги, праметнати на конските седла, въоръжени до зъби. Тия хора били разбойници,

които обирали керваните по пътищата, и от тях пиццало мало и голямо. Скритият в хралупата притаил дъх, а разбойниците наскочали пред високата канара, нарамили плячката си и хванали юздите на конете. Техният главатар се изправил пред канарата и викнал високо:

— Чанга!

Тогава станало чудо: канарата се размърдала и мигом зинала една тясна врата, колкото да мине един човек, който води кон. Един след друг се навървили четиридесетте страшни разбойници и влезли заедно с конете си. Тогава отвътре повторно се чул гласът на главатаря:

— Чунга!

И канарата — „гюлдюр-гюлдюр“ — пак се затворила. Изумен и уплашен, сирوماхът си рекъл:

— Ще дочакам да видя какво ще стане по-нататък. Цяла нощ прекарал в хралупата на дървото. Щом се разсъмнало, отвътре повторно се чул заповедническият глас на главатаря и канарата пак зинала. Разбойниците се измъкнали, метнали се на и препуснали през гората. Последен излязъл техният главатар и като извикал: „Чунга!“ — канарата с грохот се затворила. Ездачът размахал камшика и се втурна като хищна птица подир другарите си.

Когато тропотът на конете затихнал, сирوماхът излязъл от хралупата и тръгнал към канарата.

— Защо да не опитам и аз! — си рекъл той и викнал: — Чанга! Не щеш ли, канарата мигом се разтворила и неканеният гостенин влязъл боязливо в разбойническото скривалище.

— Чунга! — екнал гласът му вътре в пещерата и вратата на канарата се затворила с грохот.

Ококорил се сирوماхът и видял широка стая, наред стаята — маса, а върху масата, наредени един до друг, четиридесет ключа, тъкмо колкото били разбойниците. Значи, те всичките са имали по едно скривалище.

— Чакай да видя какво има в скривалищата! — си рекъл гостенинът, награвил ключовете и тръгнал наред. Захванал да отключва всяка залостена врата. И що да види? Скривалищата били пълни със златни и сребърни пари, а до тях насипани купчини от скъпоценни камъни: червени рубини, зелени изумруди, жълти кехлибари и грейнали в тъмнината диаманти. Почесал се по врата сирوماхът и се заловил за работа. Насипал в торбата жълтици, колкото

събрала, сетне си натъпкал джобовете със скъпоценни камъни, сипал две-три шепи в пазвата си и станал да си ходи. Отишъл в стаята, където била масата, наредил ключовете — всеки на мястото му — и викнал:

— Чанга!

Скалата се отворила. Излязъл навън, викнал:

— Чунга! — И скалата изгърмяла и пак се затворила. Тичешком забогателият сиромах се прибрал у дома си. Там жена му и децата, като видели парите и драгоценните камъни, си глътнали езиците. До вечерта цялото село научило, че сиромахът се е върнал с нечувано имане. По-големият брат, щом научил новината, надникнал в братовия си дом и рекъл:

— Казаха ми, че си донесъл много злато и скъпоценни камъни. От кого си ги взел? Да не си погубил някой богат човек?

— Нищо зло не съм сторил — отвърнал малкият брат. — Ти си мой човек. Всичко ще ти кажа.

И му разказал за пещерата на разбойниците, която се отваряла и затваряла, щом човек застане пред скалата и изрече две потайни думи.

— Какви са тия думи?

— Чанга и чунга — запомни ги хубаво!

— И аз ще ида с най-големите мешинени торби — рекъл по-големият брат, стегнал се, яхнал един висок арабски кон и потеглил към заключената пещера. Той решил да се върне няколко пъти и да изнесе всичкото имане на разбойниците. Вървял по пътя и все си повтарял на ума потайните думи. Стигнал към пладне, слязъл от коня си и го вързал под сенчестото дърво, нарамил мешинените торби, изправил се пред канарата и викнал:

— Чанга!

„Гюлдюр-гюлдюр!“ — разтворили се камъните, зинала канарата и по-големият брат се намъкнал със светнали очи.

— Чунга! — извикал гостенинът и вратата се затворила. Тръгнал из пещерата. Набутал ключовете, отключил скривалищата и наблъскал мешинените торби догоре с имане. Потеглил да си ходи, но тука го сполетяла голяма беда: забравил каква била потайната дума, която отваряла канарата. Напрягал си паметта, повтарял различни думи, но все не улучвал думата, която можела да отключи канарата. Студена пот избила по челото му. Изплашил се здравата. Озърнал се насам-нататък,

най-сетне съзрял пещта, в която разбойниците печели хляб. Влязъл вътре и там притихнал. Скоро притъмняло. Разбойниците се върнали. Щом видели вързания кон под дървото, близо до тяхното скривалище, те се досетили каква с работата и настръхнали като оси.

Главатарят извикал силно:

— Чанга!

— Спасен съм! — повторил думата „Чанга“ скритият в пещерата гостенин и решил да прекара там през нощта, докато разбойниците излязат от пещерата. Но стопаните, като видели напълнените с имане мешинени торби до вратата, още повече се разярили и се заловили да търсят във всяко потулено кътче Най-сетне съзрели нещастника в пещта.

— Какво търсиш тук? — изревал главатарят.

— Проводи ме моят по-малък брат да си нагребва пари от вашето скривалище.

— А що щеш в пещта?

— Влязох да се постопля, защото ми е много студено.

— Донесете сухи дърва и посгрейте този наш гостенин извикал главатарят.

Разбойниците нахвърлили много дърва в пещта и ги запалили.

Тъй загинал братът, който бил ненаситен за имане.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.